

Силабус

Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 4. Навчання аудіювання, читання, письма, говоріння англійською мовою

Освітня програма	«Середня освіта (англійська мова та література)»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови))
Спеціалізація	014.021 англійська мова і література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ірина ШКОЛА
Кафедра	іноземних мов і методики викладання
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/shkola/
Контактний телефон	
E-mail викладача	ireneshkola@gmail.com

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6 / 180 год.	очна (денна)	30 год.	30 год.	120 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	8 год.	8 год.	164 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: English

Ключові слова: методична компетентність, навчання англійської мови (АМ); навичка і вміння; діалогічне\монологічне мовлення, мовленнєва діяльність (МД); вправа і завдання; прийом і метод; фрагмент уроку АМ в школі; контроль та оцінювання; індивідуалізація і диференціація навчання АМ; соціо-емоційне навчання.

Мета та завдання курсу: є забезпечення основ методичної підготовки здобувачів вищої освіти до реалізації професійних функцій учителя англійської мови (АМ), а саме:

навчання іноземної мови: формування в учнів іншомовної компетентності в аудіюванні, читанні, письмі, говорінні англійською мовою;

науково-методичної та організаційно-методичної роботи з упровадження в освітній процес нових інформаційних технологій навчання іноземних мов;

навчально-методичної роботи, зокрема з вивчення, узагальнення та розповсюдження нових методів навчання АМ.

Удосконалення методичної підготовки майбутнього вчителя відбувається в процесі написання курсових робіт, на педагогічній практиці, на заняттях курсів за вибором.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розкриття основних компонентів теорії сучасного навчання англійської мови в аспекті розвитку чотирьох видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма) в закладах загальної середньої освіти;
- на базі одержаних теоретичних знань розвиток у здобувачів творчого методичного мислення, яке допоможе у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають в освітньому процесі з АМ у школі;

- формування методичної компетентності здобувачів (адаптація та створення різнорівневих завдань, спрямованих на формування, розвиток та контроль чотирьох видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма) в закладах загальної середньої освіти, застосування різних форм контролю та отримання зворотного зв'язку від здобувачів середньої освіти; управління класом тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде **знати**:

сучасні мовні норми та лексику класно-урочного вжитку;

психолінгвістичні закономірності формування іншомовних навичок і вмінь;

цілі формування компетентності в аудіюванні, читанні, говорінні, письмі в учнів закладів загальної середньої освіти;

фактори впливу на формування компетентності в діалогічному/монологічному мовленні, аудіюванні, читанні, письмі;

етапи формування компетентності в діалогічному/монологічному мовленні, аудіюванні, читанні, письмі;

систему вправ і завдань для формування компетентності в діалогічному/монологічному мовленні, аудіюванні, читанні, письмі;

засоби формування компетентності в діалогічному/монологічному мовленні, аудіюванні, читанні, письмі;

контроль рівня сформованості компетентності в діалогічному/монологічному мовленні, аудіюванні, читанні, письмі;

основні компетентності соціо-емоційного навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде **вміти**:

проводити спостереження й аналізувати відвідані уроки;

аналізувати й узагальнювати досвід учителів, вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати освітній процес;

здійснювати методичний аналіз мовного та мовленнєвого матеріалу з метою прогнозування труднощів його засвоєння;

усвідомлювати характер помилок учнів;

адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до вимог програми та можливостей учнів;

визначати конкретні цілі та етапи фрагменту уроку з навчання діалогічного/монологічного мовлення, аудіювання, читання, письма АМ;

обирати ефективні прийоми досягнення цілей;

визначати типи вправ і завдань, послідовність їх виконання;

складати фрагменти окремих уроків і серії уроків, організувати виконання накресленого плану;

забезпечувати мовленнєву діяльність (МД) учнів відповідно до плану уроку;

раціонально поєднувати колективні й індивідуальні форми роботи;

проводити навчальні ігри, застосовувати прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів;

визначати об'єкти контролю МД учнів;

проектувати і створювати необхідну наочність, методично грамотно її використовувати;

формувати в учнів соціо-емоційні компетентності, які спираються на митивації, підтримці психічного здоров'я та розвитку емпатії та емоційного інтелекту.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК (Інтегральна компетентність):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

ЗК (Загальні компетентності):

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 3. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

СК (Спеціальні компетентності): СК 2. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та української мов, володіти англійською мовою, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

СК 7. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-зорієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

СК 8. Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі.

СК 9. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК 10. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

СК 14. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з англійської мови і літератури.

СК 16. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.).

ПРН (Програмні результати навчання):

ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах базової середньої освіти.

ПРН 12. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 13. Уміти добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.

ПРН 14. Уміти застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ПРН 15. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 16. Уміти організувати освітній процес у закладі середньої освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН 18. Бути здатним до рефлексії, мати навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманно обирати шляхи їх вирішення.

Зміст курсу:

Theme 1. Developing Active Listening Skills with Emotional Awareness

Listening as a language skill. Psychological and phonological features of speech perception. Curriculum requirements for teaching listening. Goals and Techniques for Teaching Listening The concept of listening as a cognitive process. Mechanism of listening. Purposes of Listening (listening for gist, listening for specific information, listening for details). Possible learners' problems in listening and ways of solving them. Key strategies for developing learners' listening skills (top-down, bottom-up, metacognitive). Listening materials evaluation, selection and adaptation. Using Authentic Materials and Situations. Digital listening sources and tools. Assessment. Types of listening materials

Integration with SEL: Fostering empathy and emotional intelligence through listening activities, emphasizing understanding emotions conveyed in spoken language.

Theme 2. Cultivating Effective Communication with SEL

Curriculum requirements for teaching speaking. What Is "Teaching Speaking"? What do students need? Spoken production and spoken interaction, their relevance to learners' communicative needs at different language proficiency levels. The stages of a lesson allow for a holistic approach to productive skills such as speaking How do I get students to use new language? The reasons for speaking activities to facilitate spoken production and spoken interaction (structured output activities: information gap and jigsaw activities; communicative output activities: role play, simulation,

discussions, storytelling, story completion). Suggestions For Teachers in Teaching Speaking. Ways of integrating listening and speaking skills (e.g. selection of activities). Ways of assessing and giving feedback on learners' speaking.

Integration with SEL: Encouraging self-expression and emotional articulation through speaking activities, promoting a supportive and inclusive classroom environment.

Theme 3. Reading for Comprehension and Emotional Connection

Basic concepts and terminology for teaching reading. Curriculum requirements for teaching reading for different purposes. A critique of commonly used approaches to teaching reading (reading aloud, reading in chain). Criteria for selecting texts and evaluating reading materials for different reading purposes. Strategies for developing learners' reading skills. Types of reading, text types, and reading sub-skills (skimming, scanning, intensive reading, extensive reading). Ways of motivating students to read. Ways of assessing learners' reading skills and giving feedback. Reading activity sequences. Reading as an interactive activity. Ways of integrating listening, speaking and reading skills

Integration with SEL: discussions on empathy and understanding diverse perspectives.

Theme 4. Language Skills – Teaching Writing

Curriculum requirements for teaching writing to different age groups. • Strategies for developing learners' writing skills. Teaching writing using process and product approaches. Ways of teaching writing different text types (e.g. postcards, invitations, CVs, personal and formal letters, e-mails, stories, reviews, articles, essays, recipes, reports). Teaching sentence, paragraph and text building; coherence (logical development of ideas) and cohesion (link words and phrases, sequence of sentences) in writing. Approaches to assessing writing and giving feedback on learners' writing Writing activity sequences. Ways of integrating listening, speaking, reading and writing skills. Tech-tools and AI in teaching writing.

Integration with SEL: Emphasizing self-reflection, encouraging the development of personal narratives, and fostering creative expression in writing to deepen emotional literacy and enhance self-awareness.

Theme 5. Enhancing Learning Through Reflective Error Analysis.

The procedure of materials evaluation and selection and the principles underlying it (e.g. age, culture, appropriacy, user friendliness). The notion of authenticity of materials and authenticity of tasks. Practical ways of making materials more communicative. Adaptation stages and techniques. Supplementation stages and techniques. Ways of making materials more context appropriate. Teachers as mediators: the relationship between a teacher, a learner and materials Review of students' own experience of making mistakes and having them corrected Brief overview of the theoretical basis of error analysis. Brief overview of common ways of giving and receiving feedback. Sources and reasons involved in making errors (developmental error, mislearning, L1 interference, fossilisation). Types of errors: pre-systematic and post-systematic (slips and mistakes). Categories of mistakes (grammatical, lexical, phonological, spelling, punctuation, stylistic/situational appropriacy, etc.). Types of correction (self-correction, peer correction, teacher correction); their advantages and disadvantages. Understanding of correction as a motivating/demotivating factor in learning. Ways of dealing with errors during accuracy and fluency development activities. Criteria for dealing with spoken errors. Types of correction techniques: on the spot correction techniques (non-verbal and verbal); delayed correction techniques (e.g. noting down errors, correction slots) Ways of dealing with errors in writing (e.g. correction code). Techniques for helping learners eliminate errors (e.g. giving guided preparation time for a task, dictogloss). Developing learners' ability to self-correct and to take responsibility for their own errors.

Integration with SEL: Encouraging a growth mindset, emphasizing that making mistakes is a natural part of learning, and providing constructive feedback with a positive and supportive approach.

Theme 6. Bridging Cultures with Emotional Intelligence

Notions of cultural awareness (insider–outsider culture) and intercultural competence. Verbal and non-verbal communicative interaction patterns in intercultural encounters. Manifestations of culture in the language (e.g. idioms, non-equivalent and background lexis) and ways of dealing with them in English classes. Intercultural issues in a course book text (e.g. difficulties in interpretation of historical facts, understanding culture-specific allusions) Issues in using the visual side of culture

representation: selection, interpretation, comparison of realia, advertisements, notices, caricatures, etc. Culture clashes, cultural shock, cultural blunders and compensatory communicative strategies. Methods and techniques for developing intercultural competence in learners of different age groups. Types of activities for developing cultural awareness (information search, discussions, debates and disputes, projects, role-plays, games). ELT materials evaluation, selection and adaptation for addressing intercultural issues. Motivational tasks for autonomous culture study (e.g. cultural information search, culture comparisons). Identification and analysis of stereotypes and prejudices across cultures.

Integration with SEL: Building cultural awareness and sensitivity by exploring emotions and perceptions embedded in language and cultural contexts, fostering a respectful and understanding atmosphere.

Методи навчання: мозковий штурм, дискусія, метод проблемного викладення матеріалу, евристична бесіда, проєктний метод, професійно орієнтована гра.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у Бердянському державному педагогічному університеті.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях та балів за самостійну роботу) і рейтингової оцінки за результатами семестрового екзамену.

За **весь курс** здобувач отримує **максимум 100 балів (підсумкова оцінка)**. До їх складу входять:

50 балів – поточний контроль успішності (включно з рубіжним контролем і контролем самостійної роботи);

50 балів – підсумковий контроль (екзамен).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю в балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	40	
Самостійна робота	10	
Підсумковий контроль		
Екзамен	50	

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять

Види робіт	Кількість набраних балів						
	F	FX	E	D	C	B	A
Практичне заняття 1	0,5	1	1,5	1,5	2	2	2,5
Практичне заняття 2	0,5	1	1,5	1,5	2	2	2,5
Практичне заняття 3	1	1	1,5	1,5	2	2	2,5
Практичне заняття 4	1	1,5	1,5	1,5	2	2	2,5
Практичне заняття 5	1	1,5	1,5	1,5	2	2,5	2,5

Практичне заняття 6	1	1,5	1,5	1,5	2	2,5	2,5
Практичне заняття 7	1	1,5	1,5	1,5	2	2,5	2,5
Практичне заняття 8	1	1,5	1,5	1,5	2	2,5	2,5
Практичне заняття 9	1	1,5	1,5	2	2	2,5	2,5
Практичне заняття 10	1	1,5	1,5	2	2	2,5	2,5
Практичне заняття 11	1	1,5	1,5	2	2	2,5	3
Практичне заняття 12	1	1,5	1,5	2	2,5	2,5	3
Практичне заняття 13	1	1,5	2	2	2,5	2,5	3
Практичне заняття 14	1	1,5	2	2	2,5	2,5	3
Практичне заняття 15	1	1,5	2	2	2,5	2,5	3
Максимальна кількість набраних балів	14	21	24	26	32	35	40

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – 40 балів (за умови виконання всіх видів роботи, передбачених планом практичного заняття).

Таблиця 3. Розподіл набраних здобувачем балів під час контролю самостійної роботи

Самостійна робота № з/п	Кількість набраних балів						
	F	FX	E	D	C	B	A
1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,6
2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,6
3	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,6
4	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,6
5	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,6
6	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,7
7	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,7
8	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,7
9	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,7
10	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,7
11	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,7
12	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,7
13	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,7
14	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,7
15	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,7
Максимальна кількість набраних балів	3	4	5	6	7	10	10

Таблиця 4. Розподіл набраних здобувачем балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	F – FX	E – D	C – B	A
Екзамен:				

Теоретичні питання (2)	15	20	25	30
Практичне завдання	5	10	15	20
Максимальна кількість набраних балів	20	30	40	50

Кількість балів	Теоретичні питання	Практичне завдання
A 41–50	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.	Продемонстровано методичну грамотність. Рішення обґрунтовані.
B – C 31–40	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.	Наявність незначних методичних помилок. Рішення обґрунтовані.
D – E 21–30	Часткове засвоєння матеріалу, недостатнє суб'єктне усвідомлення його. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність значної кількості методичних помилок. Рішення не обґрунтовані.
F – FX 10–20	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Завдання не виконано.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 5. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Методика викладання англійської мови: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод І. В. Умань: Візаві, 2018. 65 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5–9 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2017. Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>

4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2018–2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь: Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
6. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Provisional edition, Council of Europe, 2017. 230 p. URL: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/1680787989>

Допоміжні

1. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 206 с.
2. Книга вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання / Упоряд. О. Я. Коваленко, І. П. Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
3. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. Київ: Ленвіт, 2002. 356 с.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ: Ленвіт, 2000. 126 с.
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
6. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів. Навчальний посібник з курсу методики викладання іноземних мов у закладах вищої освіти / Т. Є. Єременко, О. М. Трубіщина, І. О. Лук'янченко, А. А. Юмрукуз. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. Одеса, 2018. 201 с.
7. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
8. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
9. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
10. Салюк Богдана, Школа Ірина. Цифровий сторітелінг у навчанні англійської мови здобувачів вищої освіти. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С.375-385.
11. Harmer Jeremy. Essential Teacher Knowledge. Core concepts in English Language Teaching. Pearson Education Limited 2012. 287 p.
12. Kagan S., High J. Kagan structures for English Language Learners. ELS magazine. July/August 2002. P. 10-12.
13. Shkola I. Language Teaching through critical thinking // Творчі підходи та методи викладання іноземних мов: матеріали IV Міжнародного науково-практичного семінару (30-31 жовтня 2012 р.) : збірник тез. Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2012. С. 180-181
14. Shkola I. The method of debates: a teaching strategy for developing competence in communication and critical thinking. Творчі підходи та методи у викладанні іноземних мов : матеріали III Міжнародного науково-практичного семінару (26–27 травня 2011 р.) : збірник тез. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2011. С. 172–174.
15. The Monster book of Language Teaching activities. Office of English Language Programs, Bureau of Educational and Cultural Affairs, U.S. Department of State. 2019. 292 p.
16. Wilson JJ. How to teach listening. Pearson Education Limited 2008. 192 p.

Інтернет-ресурси

Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>)

Ресурси для навчання англійської мови, архіви уроків (початкова, основна, старша школа):

<http://www.esl-library.com/index.cfm?PageId=1>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/teaching-kids>

<http://www.englishpage.com/>

<http://www.oup.com/elt/teachersclub/?cc=global>

<http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=28164>

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59454>

<http://www.teachingenglish.org.uk/>

<http://developingteachers.com/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes>

<http://freelanguage.org/>

Сценарії уроків та позакласних заходів з іноземних мов на фестивалі педагогічних ідей «Відкритий урок»:

<http://festival.1september.ru/subjects/10/?subject=10>

BBC Learning English:

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/talkingbusiness/index.shtml>

<http://www.bbc.co.uk/ukrainian/learningenglish/>

Повнотекстові версії «Газети для тих, хто викладає та вивчає англійську мову»:

<http://eng.1september.ru/engarchive.php>

З досвіду навчання лексики, граматики, фонетики (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58111>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/e-lessons/e-lessons.htm>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/pronunciation>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/Dictionaries-and-Encyclopedias>

<http://www.oup.com/elt/global/products/livinggrammar/>

З досвіду навчання аудіювання, говоріння, читання, письма (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59392>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/dictations/dictations.htm>

<http://www.nadasisland.com/writing/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/skills>

<http://iteslj.org/Techniques/Leong-Dictation.html>

Формування іноземної соціокультурної компетентності:

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Culture.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Kodotchigova-RolePlay.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Chou-Compliments.html>